



מרכז המידע למודיעין ולטרור  
על שם אלוף מאיר עמית  
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

24 בינואר 2010

## ארגון IHH התורכי, בעל רקע של סיוע לגורמי טרור, עומד בקשר הדוק עם ממשלת ה-AKP בתורכיה, וזו העניקה לו תמיכה מדינתית, סיוע לוגיסטי ומעטפת מדינית-תעמולתית, במשט ה"מרמה".



ראש הממשלה ארדואן מבקר את פצועי ה"מאוי מרמה"<sup>1</sup>

<sup>1</sup> <http://www.kanalturk.com.tr/haber-detay/27756-erdogan-i-ainindan-optu-haberi.aspx>

1. ארגון IHH התורכי, שהיה רוח החיה במשט שהסתיים בעימות האלים על גבי ה"מרמרה", עומד בקשר הדוק עם צמרת השלטון בתורכיה, על בסיס של אידיאולוגיה אסלאמית-רדיקאלית דומה. קשרים אלו מוצאים ביטוי בשלושה מישורים:

א. במישור המדיני-אסטרטגי מקיים משטר ארדואן שיתוף פעולה הדוק עם IHH.<sup>2</sup> שיתוף פעולה זה נשען על תפיסת עולם אסלאמית משותפת, ראיית IHH כמכשיר בידי מדיניות החוץ התורכית, והירתמותו של IHH לשורות האסטרטגיה של הממשל הנוכחי, החותרת להפוך את תורכיה לכוח אזורי משפיע, לרבות על חשבון יחסיה עם ישראל. מדיניות זאת של ממשלת תורכיה, אליה נרתם IHH, מצאה ביטוייה בתמיכה בחמאס הן במישור המדיני והן במישור המעשי (העברת כספים וסיוע לחמאס, סיוע לשירות ולמשטים, אירוח ועידוד של חמאס והאחים המוסלמים על אדמת תורכיה<sup>3</sup>).

ב. במישור המפלגתי מהווה IHH בסיס כוח חברתי-פוליטי איתן של AKP, ועל פי כמה דיווחים הוא סייע לה לעלות לשלטון. הקשרים ההדוקים בין השניים מוצאים ביטויים במשרות ממלכתיות שנושאים פעילים בכירים ב-IHH מטעם AKP (כרבע מחברי הנהלת ה-IHH נושאים או נשאו בעבר במשרות או מועמדויות מטעם ה-AKP). העניקה תמיכה הסברתית-מוראלית למשט ובתקשורת התורכית אף דווח, כי חברי פרלמנט מטעמה התכוונו לעלות על ה"מרמרה" אך השתתפותם בוטלה ברגע האחרון.

ג. במישור האישי מקיים בולנט ילדרים, מנהיג IHH קשרים הדוקים עם צמרת המשטר בתורכיה וזוכה ליחס אוהד מצד ראש הממשלה ארדואן. על פי עדויות נוסעים מה"מרמרה", הנתמכות על ידי מידע שבידינו, המשט יצא לדרכו בהסכמתו ובידיעתו המלאה של טאיפ ארדואן, למרות שהיה ברור שישראל לא תאפשר למשט להגיע לעזה.

2. שיתוף הפעולה ההדוק שבין הממשל התורכי ל-IHH מצא ביטוי בסיוע שהעניק הממשל למשט, שהסתיים בעימות האלים על גבי ה"מרמרה". בפרוטוקול של פגישת נציגי הקואליציה שארגנה את המשט, כשבועיים לפני הפלגתו, נאמר במפורש "ע"י סגן נשיא IHH, יאבוז דדה, כי המשט מקבל תמיכה ישירה מראש הממשלה ומכמה שרים, וכי התמיכה ניתנת בפומבי ולא רק מאחורי הקלעים, כפי שהיה בשלבים הראשונים של ההכנות למשט. סיוע הממשל התורכי למשט בא לידי ביטוי בהעמדת יכולות מדינתיות לידי IHH (לוגיסטיקה, כספים, תקשורת לוויינית, שימוש בנמל איסטנבול), ומתן מעטפת מדינית-תעמולתית להגנה עליו, בזירה הפנים-תורכית ובזירה הבינלאומית.

<sup>2</sup> העיתון התורכי הנפוץ חוריית, האופוזיציוני למשטר, ציין במאמר מה-8 ביוני 2010 כי למרות ש-IHH מוגדר כארגון לא ממשלתי (NGO) ניתן לכנותו GNGO, קרי - "ארגון לא ממשלתי של הממשלה".

<sup>3</sup> ראו לקט מידע מה-7 ביולי 2010: "ביקורת פנימית בתורכיה על שהמשטר האסלאמי מאפשר לחמאס ולאחים המוסלמים לקיים פעילות פוליטית-תעמולתית על אדמת תורכיה, המעצבת דעת קהל עוינת כלפי ישראל והמערב. ברקע עומדת שיחת טלפון בין ראש ממשלת תורכיה, ארדואן, לבין מנהיג חזבאללה נצראללה".

3. במסגרת מעטפת זו נתן הממשל התורכי עד כה גיבוי מדיני-תעמולתי מוחלט ל-IHH ולנראטיב שלו מול האו"מ, ארה"ב ומול ישראל. זאת חרף העובדה שמדובר בארגון בעל רקע של סיוע לטרור, ושאררה"ב בוחנת אפשרות להכניס אותו לרשימת ארגוני הטרור (לאחר שגרמניה הגדירה את IHH המקומי כארגון טרור). **ברקע בחינת הכנסת IHH לרשימת ארגוני הטרור עומדים סיועו בעבר לארגוני הג'האד העולמי, מעורבותו בניסיון פיגוע טרור על אדמת ארה"ב (פיגוע המילניום), אופיו האסלאמיסטי קיצוני האנטי-מערבי והאנטי-ישראלי והסיוע שהוא מעניק לחמאס המוגדרת ע"י ארה"ב כארגון טרור**<sup>4</sup>.

4. מסמך זה מסתמך על המידע שהצטבר מאז המשט האחרון אודות הקשרים ההדוקים שבין IHH לצמרת השלטון בתורכיה. מידע זה כולל, בין השאר, דיווחים בתקשורת התורכית והאמריקאית, לפני ואחרי המשט; מסמכי שלל שנתפסו על גבי ה"מרמרה"; עדויות נוסעים בעת התשאלו בישראל וספר שהתפרסם בתורכיה ע"י עיתונאי שנכח על גבי ה"מרמרה"; ומידע נוסף שהתקבל מגורמי ביטחון אמינים.

## הרמה הממשלתית



בולנט ארינצ'י, סגן ראש הממשלה, מקבל את פני משתתפי המשט, עוד בהיותם במטוס (צילום: [www.haberler.com](http://www.haberler.com)). בכירי ממשל נוספים כגון שר החוץ אחמט דאבוטאווע'לו היו בין מקבלי פצועי המשט.

5. תורכיה אימצה לעצמה, תחת הנהגת ה-AKP, מדיניות חוץ איזורית אקטיבית ואסרטיבית, המשקפת ביטחון עצמי רב ותחושת נכסיות ומעצמתיות. מדיניות זאת חותרת להעמיק את קשרי תורכיה עם שכנותיה (ובכללן איראן, תורכיה, עיראק, סודאן) על מנת להעניק לה "עומק אסטרטגי" ולהפוך אותה לכוח איזורי משפיע<sup>5</sup>; ומשקפת תחושת חשיבות היסטורית, שבתפיסת העולם של ה-AKP משתלבת גם בזהותה האסלאמיסטית.

<sup>4</sup> בולנט ילדרים, מנהיג IHH, העניק בתחילת דצמבר ראיון לעיתון התורכי האסלאמי STAR, שעסק בכוננות ארה"ב להכריז על IHH כעל ארגון טרור. בראיון, שהיה בעל אופי אנטישמי מובהק, טען ילדרים כי "הציונים" (מונח שהחליף את "היהודים") שולטים בארה"ב ובכלל זה על הנשיא, הקונגרס, הממשל והתקשורת.

<sup>5</sup> ארדואן עצמו הבליט מסריו באשר למרכזיותה וחשיבותה של תורכיה בשני מאמרים שפרסם לאחרונה בניוויק (17 בינואר) וב"זמאן" התורכי (14 בנובמבר). ראו למשל גם מאמר של Svante E. Cornell: *Turkish Hubris: Has the AKP Government Overreached in its Foreign Policy?* (www.silkroadstudies.com, להלן Svante E. Cornell). *Silk Road Studies Program* הינה תוכנית לימודים של ה-Central Asia-Caucasus Institute. זהו מכון עצמאי, המסונף ל-Nitze School ללימודים בינלאומיים מתקדמים של אוניברסיטת הופקינס והמכון לביטחון ולפיתוח מדיניות בשטוקהולם, תוכנית "דרך המש" נועדה לסייע להעלות את איזורי מרכז אסיה והקווקז לתודעה של אירופה וצפון אמריקה. ראש המחקר של המרכז וכותב המאמר הינו ד"ר Svante E. Cornell, שבדי המתמחה בנושאי ביטחון ומדינות הקווקז, תורכיה ומרכז אסיה.

6. **במדיניות החוץ של תורכיה נעשה שימוש בארגונים לא ממשלתיים (NGOs) כמכשיר לקידום השפעתה ומטרותיה וארגון IHH הינו אחת הדוגמאות המובהקות לכך. IHH קשור לגוף ממלכתי תורכי בשם "המרכז לשיתוף פעולה ולפיתוח בינלאומי" (TIKA). גוף זה, שהוקם בשנת 1992, כפוף למשרד ראש הממשלה. ומהווה זרוע השפעה של הממשל התורכי בעולם המוסלמי בכלל, ובקרבת הקהילות דוברות התורכית בפרט. ראש ה-TIKA בשנים האחרונות חקן פידאן (Hakan Fidan) אף מונה במאי 2010 לראש שירות המודיעין והביטחון התורכי (MIT). גוף זה השתמש בעבר ב-IHH כאמצעי לחיזוק עמדת תורכיה בעיראק ע"י חלוקת סיוע לאוכלוסייה המתגוררת שם<sup>6</sup> (הדבר תואם את מאפייני פעילותו של IHH בארצות מוסלמיות רבות, שנועדה לקדם מטרות פוליטיות ואידיאולוגיות באמצעות סיוע הומניטארי).**

7. **IHH רואה עצמו כמסייע למדיניות החוץ של תורכיה. ביטוי לכך ניתן למצוא בראיון שהעניק בולנט ילדרים לירחון האיסלאמיסטי Anlayiş (11 בפברואר 2010) בו אמר: "מדיניות החוץ של תורכיה בעבר נסבה סביב המבנה האתני [התורכי], בעוד שהיום מדובר במדיניות המבוססת על פעילות, שהיא רב-גונית. כולם מעידים שיש לנו [IHH] בכך תרומה רבה. בקדנציה האחרונה, כולם מביעים הערכה על פעולותינו המועילות ותרומתנו למדיניות החוץ. בנושאים רבים אנחנו חושבים באופן זהה ומבצעים את אותם הדברים. יש נושאים רבים שאנחנו פועלים ביחד"<sup>7</sup>.**

8. **בשל כך זכה IHH לביטויי הערכה מממשלו של ארדואן. בשנים 2005 ו-2007 הוענקו לו אותות הוקרה עבור שירות הצטיינות ע"י בולנט ארינצ', סגן ראש הממשלה כיום, כאשר כיהן כיו"ר הפרלמנט<sup>8</sup>. בולנט ילדרים, מנהיג IHH, מקיים עם צמרת הממשל בתורכיה, ועם ראש הממשלה ארדואן, קשרים הדוקים. על פי עדויות נוסעים מה"מרמרה" יצא המשט לדרכו בידיעתו ובהסכמתו המלאה של ראש הממשלה ארדואן, שראה בו מכשיר לקידום מעמדו בתורכיה ובעולם הערבי והמוסלמי. במשט השתתפו ארגונים אסלאמיסטים נוספים, מלבד IHH, הקשורים לממשל התורכי.**

9. **מעורבות הממשל הלכה והעמיקה בהדרגה במהלך ההכנות ושינתה צביונה ממעורבות שמאחורי הקלעים בשלבים הראשונים של ארגון המשט ועד למעורבות גלויה ובוטה בשלביו האחרונים ובתקופה שלאחר העימות על ה"מרמרה". ביטוי לכך ניתן למצוא בפרוטוקול של פגישת נציגי "הקואליציה" שארגנה את המשט (שנתפס על גבי ה"מרמרה"). בפגישה שהתקיימה ב-16 במאי, כשבועיים לפני המשט, נאמר ע"י יאבז דדה, סגן נשיא IHH, שישב בראש הפגישה: "Government did not announce openly support for mission at first; but last few days, getting direct support from PM and other ministers. During F2F discussions, openly said that if we have any difficulties, gov .will extend what support they can"**

10. **להלן כמה ביטויים לסיוע הממשל התורכי למשט:**

<sup>6</sup> מאמרו של Svante E. Cornell

<sup>7</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

<sup>8</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

א. **העמדת יכולות ממלכתיות לרשות IHH**, שמצאו ביטוין בסיוע לוגיסטי. סיוע זה התבטא בהעמדת תקשורת לוויינית תורכית לרשות ה"מרמרה", בהעמדת נמלי איסתנבול ואנטליה לרשות המשט **ולהערכתנו גם בסיוע כספי**. הממשל התורכי גם נתן **מעטפת מדינית-תעמולתית להגנה עליו**, שמצאה ביטוייה בהשתלחות בישראל והפעלת לחצים עליה. **במסגרת זאת, יתכן והממשל סייע ברכישת ה"מרמרה". באפריל 2010 נמכרה הספינה "מרמרה" ל-IHH מחברת IDO שבבעלות עיריית איסטנבול<sup>9</sup>**, שבראשה עומד חבר AKP (ראש הממשלה ארדואן שימש כראש עיריית איסטנבול בשנים 1994-1998). **העיתון התורכי "אידינליק" (Aydinlik) טען (6 ביוני) כי IDO התעקשה למכור את הספינה במחיר הפסד**. ניתן להניח כי רכישת ה"מרמרה", ושתי ספינות משא נוספות, הייתה כרוכה בהוצאות כבדות, שארגוני זכויות אדם התקשו לעמוד בהן ויתכן שחלקן לפחות כוסו ע"י הממשל התורכי, באופן ישיר או עקיף<sup>10</sup>.

ב. **תמיכה מוראלית והסברתית לקראת יציאת ה"מאוי מרמרה" לעזה**: זמן קצר לפני יציאת משט ה"מאוי מרמרה" ב-15 במאי 2010, במסגרת כינוס "למען פלסטין", הביע השר ללא תיק מטעם ה-AKP, פארוק צ'ליק (Faruk celik), תמיכה בשיגור "האוניות ש-IHH מתכוונת להוציא לעזה". הוא גם תקף בחריפות את איומי ישראל שתפגע במשט<sup>11</sup>.

ג. **איסטנבול היוותה מלכתחילה את "מרכז העצבים" בו נערכו ההכנות האינטנסיביות למשט**, כמה חודשים לפני צאתו, בהובלת IHH. **"המרמרה" הפליגה לדרכה מנמל איסטנבול בטקס רב משתתפים ומתוקשר היטב**. טקס דומה נערך גם באנטליה.

ד. **קבלת-פנים ממלכתית למשתתפי המשט**: בכתבה שפרסם עיתון ה"ניו יורק טיימס"<sup>12</sup> מה-16 ביולי 2010, מצוין כי לדברי חסין אורוצ', סגן יו"ר IHH, שהיה על סיפון ה"מאוי מרמרה", **פעילי ה-IHH ששבו לתורכיה התקבלו בחיבוקים על-ידי בכירים במערכת השלטון בתורכיה** [בכירי ה-AKP]. לדברי אורוצ' "כאשר טסנו חזרה לתורכיה, חששתי שנהיה בצרות לאור מה שקרה, אך הדבר הראשון שראינו כשדלת המטוס נפתחה באיסטנבול היה את בולנט ארינצ', סגן ראש הממשלה, כשעיניו דומעות". הוא הוסיף: **"יש לנו תאום ברמה טובה עם מר ארדואן"**<sup>13</sup>. עם זאת יודגש כי ממשלת תורכיה במגמה להוריד פרופיל תקשורת, נמנעה מלהשתתף לאחרונה באירועי השקתה המחודשת של ה"מרמרה", ביום השנה למבצע "עופרת יצוקה".

<sup>9</sup> באחד המחשבים שנתפסו ב"מרמרה" נמצאה הודעה ש-IHH רכשה את הספינה Mavi Marmara מהחברה **התורכית IDO**. מדובר בחברה, Istanbul Deniz Otobusleri, שנוסדה בשנת 1987 ע"י עיריית איסטנבול, כדי לספק שירותי תחבורה מהירים, נוחים ובטוחים עבור תושבי איסטנבול. החברה, הגדולה מסוגה בעולם, התמגה בשנת 1995 עם חברת City Line Ferry Services והיא כיום הספקית העיקרית של שירותי תעבורה ימית באיסטנבול ובים מרמרה.

<sup>10</sup> יתכן שבנוסף לסיוע הממשלתי הסתייעה IHH גם בכספים שמקורם בארגונים פרו-פלסטינים/פרו-חמאסיים בבריטניה, על-פי האתר התורכי "אודהטיי", **פעיל חמאס בבריטניה, מחמד צואלחה, שהיה מעורב בארגון המשט, נכח בתהליך רכישת ה"מאוי מרמרה"** (דבר שאולי עשוי לרמוז על הפקדת כסף שהגיע מבריטניה במסגרת תהליך רכישת הספינה).

<sup>11</sup> 15 ביולי 2010, <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>

<sup>12</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1)

<sup>13</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1)



שר החוץ אחמט דאבוטאוּעִלוּ מקבל את פני פצועי המשט (צילום: www.haberler.com).

## הרמה המפלגתית



זיד אסלאן, מבכירי IHH, המשמש גם כחבר פרלמנט מטעם AKP, נואם על בימה שמאחוריה שלט ה-AKP<sup>14</sup>

11. שורשי IHH בתנועה האסלאמית השמרנית Mili Görüş, תנועת האם של "מפלגת הרווחה" האסלאמית, שממנה התפצלו AKP ומפלגת סעדת (Saadet) האסלאמיסטית קיצונית בשנת 2001. ככזאת, IHH הינה תנועה אסלאמיסטית מובהקת, אשר נחשדה ונחקרה בעבר ע"י הרשויות בתורכיה בשל מעורבותה בהגשת סיוע לגורמים אסלאמיים (ובתוכם כאלו הקשורים לג'יהאד העולמי) באזורי לחימה כמו בוסניה, צ'צ'ניה ואפגניסטאן. בבסיס האידיאולוגיה של ה-IHH עומדת, או לפחות עמדה להבנתנו, השקפת עולמו של מסדר מרכזי בזרם הצופי של האסלאם הסוני בשם נקשבנדיה, שבין מיליוני חסידיו נמנים גם בכירי ממשלת תורכיה.

12. IHH מקיימת קשרים הדוקים עם AKP, הנשענים על בסיס חברתי-פוליטי איתן. על פי עדות עיתונאי שנכח על גבי ה"מרמרה", המקיים קשרים טובים עם בולנט ילדרים ועם צמרת הממשל בתורכיה, בסיס הכוח של ראש הממשלה ארדואן בנוי מפעילים של IHH וללא

<sup>14</sup> <http://www.zeyidaslan.com>, 27 בספטמבר 2010.

**עזרתם הוא לא יכול היה להיבחר כראש ממשלה.** על פי כתבה ב"ניו יורק טיימס" רבים מ-60,000 החברים ב-IHH הינם ממעמד הסוחרים הדתיים, שסייעו ל-AKP לעלות לשלטון<sup>15</sup>.

13. **הקשרים ההדוקים של AKP עם IHH, מוצאים ביטויים במשרות ממלכתיות שנושאים פעילים בכירים ב-IHH מטעם ה-AKP. מבדיקה שערכנו בקרב 21 חברי הנהלת IHH<sup>16</sup> מסתבר כי כרבע מהם (חמישה) נושאים או נשאו בעבר במשרות ממלכתיות מטעם AKP:**

א. **זיד אסלאן (Zeyd Aslan): חבר פרלמנט מטעם AKP, הנמנה על מקימי IHH. נולד ב-1965 בעיר ארבה (Erbaa), שבצפון מרכז תורכיה. עבד בעבר כעורך דין ונטל חלק בהקמת ארגונים אזרחיים שונים<sup>17</sup>. בשנת 2007 הוא נבחר מטעם AKP ליו"ר ועדת הידידות תורכיה-פלסטין (ועדה בין-פרלמנטרית, בעלת אופי פרו-חמאסי), ובתפקידו זה הוא התפרסם כראש המתריסים נגד ישראל.**



זיד אסלאן, מבכירי IHH, לוחץ את ידו של הנשיא עבדאללה גול<sup>18</sup>

ב. **מחמט אמין שן (Mehmet Emin Sen): ראש עיר לשעבר מטעם AKP במרכז אנטוליה בשם מיחלגאזי.<sup>19</sup>**

ג. **אחמט פארוק אונסאל (Ahmet Faruk Unsal): היה חבר פרלמנט מטעם AKP בין השנים 2002-2007.<sup>20</sup> כיום הינו יו"ר הארגון האסלאמיסטי MAZLUMDER<sup>21</sup>, שפעיליו השתתפו במשט על גבי ה"מרמרה". ארגון זה ניסה להוציא צווי מעצר (בתחילת 2010) נגד הרמטכ"ל רב אלוף גבי אשכנזי ושר הביטחון אהוד ברק טרם ביקוריהם בתורכיה.**

<sup>15</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1)

<sup>16</sup> על בסיס רשימה מופיעה באתר הארגון (נכון לספטמבר 2010).

<sup>17</sup> <http://www.zeyidaslan.com>

<sup>18</sup> <http://www.zeyidaslan.com>, 27 בספטמבר 2010.

<sup>19</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1)

<sup>20</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1)

<sup>21</sup> <http://www.haberler.com/mazlumder-baskani-unsal-darbecilerin-uzerindeki-2233877-haberi>, 13 בספטמבר 2010.



אחמט פארוק אונסאל נואם בהפגנה למען שחרור עזת שאהין  
 (נציג IHH ביהודה ושומרון שנעצר על-ידי ישראל)<sup>22</sup>

ד. **עלי ינדיר (Ali Yandir)**: מנהל בכיר בחברת התעבורה של עיריית איסטנבול, אשר מכרה את ה"מאוי מרמרה" ל-IHH. **בשנת 2004 היה ינדיר מועמד מטעם AKP לראשות אזור אסנלר בעיריית איסטנבול**<sup>23</sup> (בעיריית איסטנבול תתי-עירויות אזוריות, מאחר שהעיר גדולה ומאכלסת כ-14 מיליון איש).

ה. **אחמט סלים קורוגלו (Ahmet Selim Koroglu)**: אחד מחברי הנהלת IHH. **משמש כיו"ר סניף מפלגת AKP במחוז באשאקשהיר (BASAKSEHIR) באיסטנבול**.<sup>24</sup>

14. לבכירי IHH הנושאים משרות ב-AKP ניתן להוסיף את **איופ פאטסה (EYUP FATSA)**: חבר הפרלמנט מטעם AKP ממחוז אורדו (ORDU), שהיה לפחות עד שנת 1999 יו"ר IHH.<sup>25</sup> **פאטסה נחשב למי שהיה אחראי על הקשרים בין IHH ל-AKP ואחראי מטעם IHH באירופה**.<sup>26</sup> **לא ידוע לנו האם כיום הוא עדיין ממלא תפקידים אלו.**



**איופ פאטסה (EYUP FATSA), חבר הפרלמנט מטעם AKP, שהיה לפחות עד שנת 1999 יו"ר ה-IHH**.<sup>27</sup>

<sup>22</sup> <http://www.birikimhaber.com/Haber/Gundem/11052010/-IHHli-Sahine-Ozgurluk-Yuruyusu-.php>, 11 במאי 2010.

<sup>23</sup> [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1).

<sup>24</sup> [http://www.belediyebulleteni.com/basaksehir-ak-parti-ilce-baskanligi-bahcesehir-siv\\_haberi\\_2306.html](http://www.belediyebulleteni.com/basaksehir-ak-parti-ilce-baskanligi-bahcesehir-siv_haberi_2306.html), 3 בינואר

2009.

<sup>25</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

<sup>26</sup> <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/akp-yardim-konvoyundan-ne-umuyordu-haberi-29067>.

<sup>27</sup> [http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/haber\\_portal.aciklama?p1=23942](http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/haber_portal.aciklama?p1=23942), 2 במאי 2005.



## מעורבות AKP בשיירה של Viva Palestina ובמשט בהנהגת IHH

15. **חברי AKP השתתפו בשיירת Viva Palestina** בראשות ג'ורג' גאלווי (דצמבר 2009 – ינואר 2010), בה נטלו חלק כ-250 תורכים, כמחצית מהמשתתפים. פעילי IHH שהשתתפו בשיירה היו מעורבים בעימות עם כוחות הביטחון המצרים. בתקשורת התורכית דווח כי **בשיירה השתתפו כמה בכירים מ-AKP ובכללם מוראט מרג'אן**, שהינו דמות מרכזית במפלגה **ומשמש כיו"ר ועדת החוץ של הפרלמנט התורכי**<sup>28</sup>. כמו כן דווח כי בשיירה השתתפו כמה משרי ה-AKP<sup>29</sup>.

16. בכירים בממשל וב-AKP נתנו את ברכת הדרך לשיירת Viva Palestina. בכירי IHH ובתוכם בולנט ילדרים (שנטל חלק פעיל בשיירה) השתתפו בטקס באיסטנבול שנערך לרגל הגעת השיירה. במהלכו נפגשו בכירי ה-IHH עם יו"ר הפרלמנט **מחמט עלי שאהין** (Mehmet Ali Sahin) **ועם סגן מזכ"ל AKP עבדאלקאדיר אקסו** (Abdulkadir Aksu). שאהין ברך את חברי השיירה ונתן להם את ברכת הדרך. גם עבדלקאדיר אקסו הרעיף עליהם שבחים<sup>30</sup>.

17. **AKP הפגינה תמיכה הסברתית ומוראלית ב-IHH במהלך ההכנות למשט שאורגן ע"י IHH ולאחריו**. בטקס מתן ברכת הדרך שאורגנה לאוניה "מאוי מרמרה" ב-15 במאי 2010, הודה יו"ר IHH בולנט ילדרים ל-AKP ולמפלגות **SAADET**, **ו-BBP** (כולן מפלגות אסלאמיות) **על שסייעו ליציאת המשט**. סראג'טין קראיז (Seracettin Karayuz), חבר הפרלמנט ממחוז מוש, מטעם AKP, אמר: "הנשק של ישראל אינו יכול להיות בעל עוצמה רבה יותר מנחישות האנשים. ישראל הורגת אלפי אנשים, ואחרי זה הם קמים וטוענים שיש טרור אסלאמי. זה לא מקובל עלינו".<sup>31</sup>

18. בתקשורת התורכית, ובספר שהתפרסם על ה"מרמרה", דווח כי **חברי פרלמנט מטעם AKP התכוונו לעלות על ה"מאוי מרמרה"** אך השתתפותם בוטלה ברגע האחרון. זאת בעקבות אזהרה של ממשלת תורכיה, מחשש לעימות<sup>32</sup>. לדברי שפיק דינץ, מחבר הספר "המאוי מרמרה מדממת", הזהירה ה-MIT (סוכנות הביון המרכזית) את הממשלה ועל סמך אזהרה זאת ויתרו חברי הפרלמנט על כוונתם לעלות על הספינה<sup>33</sup>.

<sup>28</sup> <http://www.hurriyetdailynews.com/n.php?n=much-to-ponder-for-turkey-and-israel-once-the-dust-settles-2010-06-07>, עיתון חוריית, 8 ביוני 2010.

<sup>29</sup> <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/akp-yardim-konvoyundan-ne-umuyordu-haber-29067>.

<sup>30</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

<sup>31</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

<sup>32</sup> <http://www.odatv.com/n.php?n=ihh-mit-listesine-girdi-mi-1507101200>, 15 ביולי 2010.

בכתבה מה"ניו יורק טיימס" מה-16 ביולי 2010 מצוין כי על-פי מקור רשמי בכיר שסרב לחשוף את שמו, אכן היו כעשרה חברי פרלמנט מטעם מפלגת ה-AKP אמורים להיות על הספינה "מאוי מרמרה", וירדו ממנה ברגע האחרון, בעקבות אזהרה שהופנתה אליהם: [http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?\\_r=1](http://www.nytimes.com/2010/07/16/world/middleeast/16turkey.html?_r=1). שפיק דינץ, "המאוי מרמרה מדממת", עמ' 78. דינץ מצוין גם כי חסין אורוץ, סגנו של בולנט ילדרים, הכחיש שה-MIT הזהיר את ה-AKP או את ה-IHH (עמ' 73-74).